Informatiesessie

PROVINCIE UTRECHT

Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) verkenning OV en Wonen in de regio Utrecht

1 juni 2023

Erwin van Dijk (22 mei 2023)

1. Introductie MIRT-verkenning
2. Belangrijke kaders
3. Terugblik vorige fase
4. Huidige werkzaamheden
5. Belangrijke mijlpalen 2023 en 2024

MIRT: Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
Vast proces met het Rijk om afspraken te maken rond o.a. infrastructuur
Belangrijke overleggen BO Leefomgeving (Q2) en BO MIRT (Q4)

MIRT-verkenning is onderdeel van het samenwerkingsprogramma U Ned

U Ned maakt gezonde groei bereikbaar

Gemeente Utrecht

PROVINCIE :: UTRECHT

UTRECHT10

Amersfoort

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Regio Amersfoort

ProRail

MIRT-verkenning is onderdeel van het samenwerkingsprogramma U Ned

U Ned maakt gezonde groei bereikbaar

De Grote Opgave tot 2040

Gezonde toekomstbestendige regio

125.000 + 40.000

woningen

80.000 + 32.000

arbeidsplaatsen

Duurzaam bereikbare regio

Integrale mobiliteitsanalyse van het Rijk (2021)

Ontwikkeling (%) OV-gebruik per provincie in de toekomstscenario's

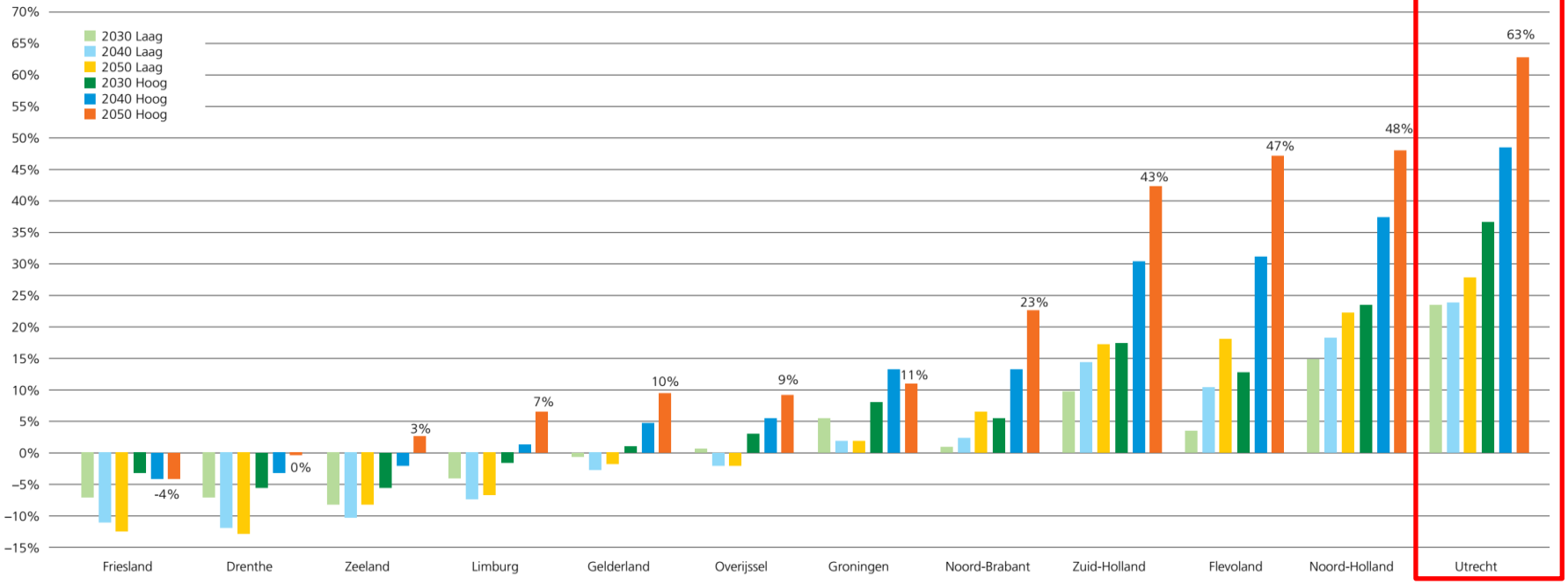

MIRT-verkenning is onderdeel van het samenwerkingsprogramma U Ned

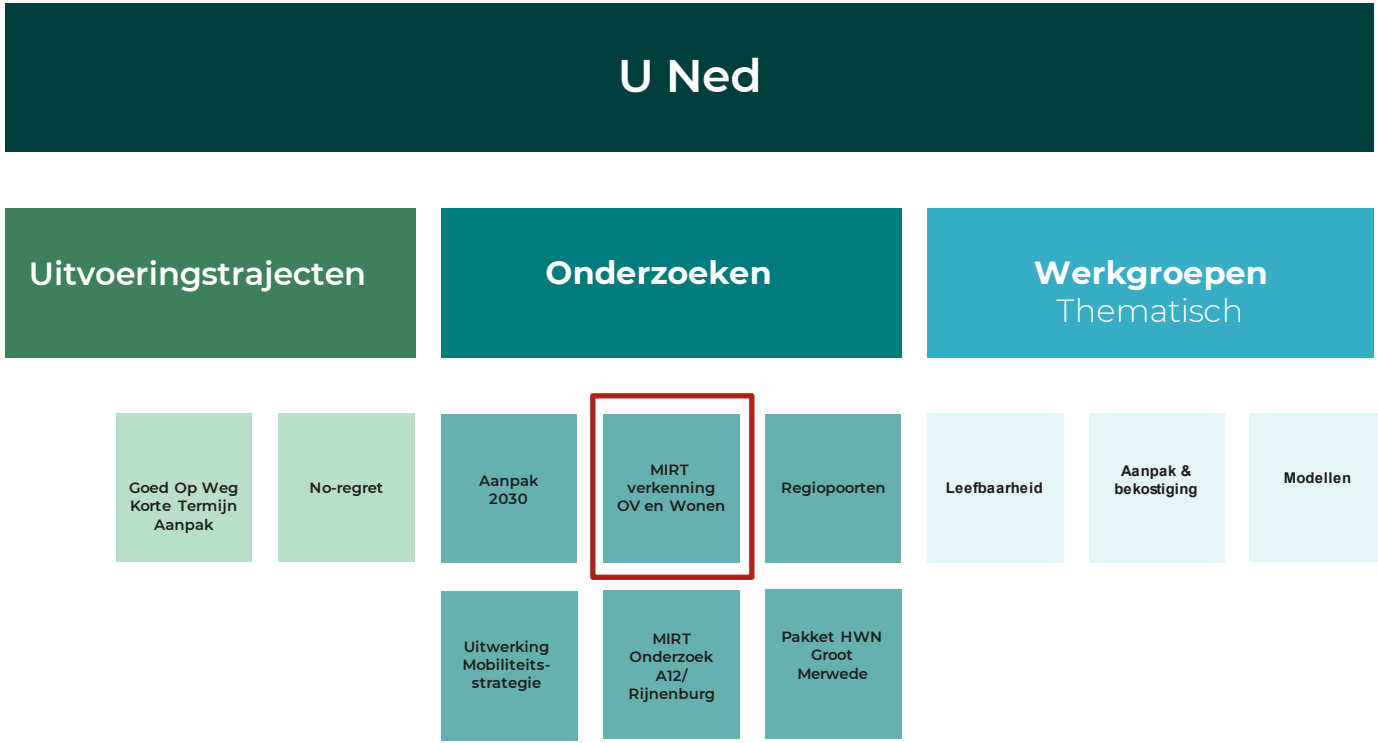

Voor meer informatie over het programma U Ned: https://programma-uned.nl/

Startbeslissing MIRT-verkenning OV en Wonen in de regio Utrecht

Belangrijke mijlpalen:

- December 2019: afspraken tijdens BO MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport)
- Zomer 2020: startbeslissing MIRT-verkenning OV en Wonen in de regio Utrecht
- November 2022: afspraken over ophoging financiële scope en kansrijke oplossingsrichtingen

Budget n.a.v. BO MIRT 2022

- Rijk en regio hebben gezamenlijk € 1,2 miljard gereserveerd voor de MIRT-verkenning:
  - € 810 miljoen Rijk
  - € 200 miljoen provincie Utrecht
  - € 200 miljoen gemeente Utrecht
  - € 15 miljoen gemeente Nieuwegein

MIRT-verkenning als onderdeel van het MIRT-proces

- Het Rijk is bevoegd gezag
- MIRT-planproces is noodzakelijk om in aanmerking te komen voor financiering vanuit het Rijk
- MIRT-verkenning is onderdeel van het MIRT-planproces (van initiatief tot realisatie)
- MIRT-verkenning kan alleen starten als er zicht is op 75% financiering
- MIRT-verkenning is niet vormvrij en kent een aantal vaste stappen
- MIRT-verkenning wordt afgerond door middel van een voorkeursbeslissing
- Voorwaarden voor positieve voorkeursbeslissing zijn:
  - Overeenstemming tussen betrokken partijen
  - 100% financiering
  - Bedieningsgarantie OV & dekking exploitatietekort
  - Volledig verkenningsrapport

Fases van een MIRT-verkenning

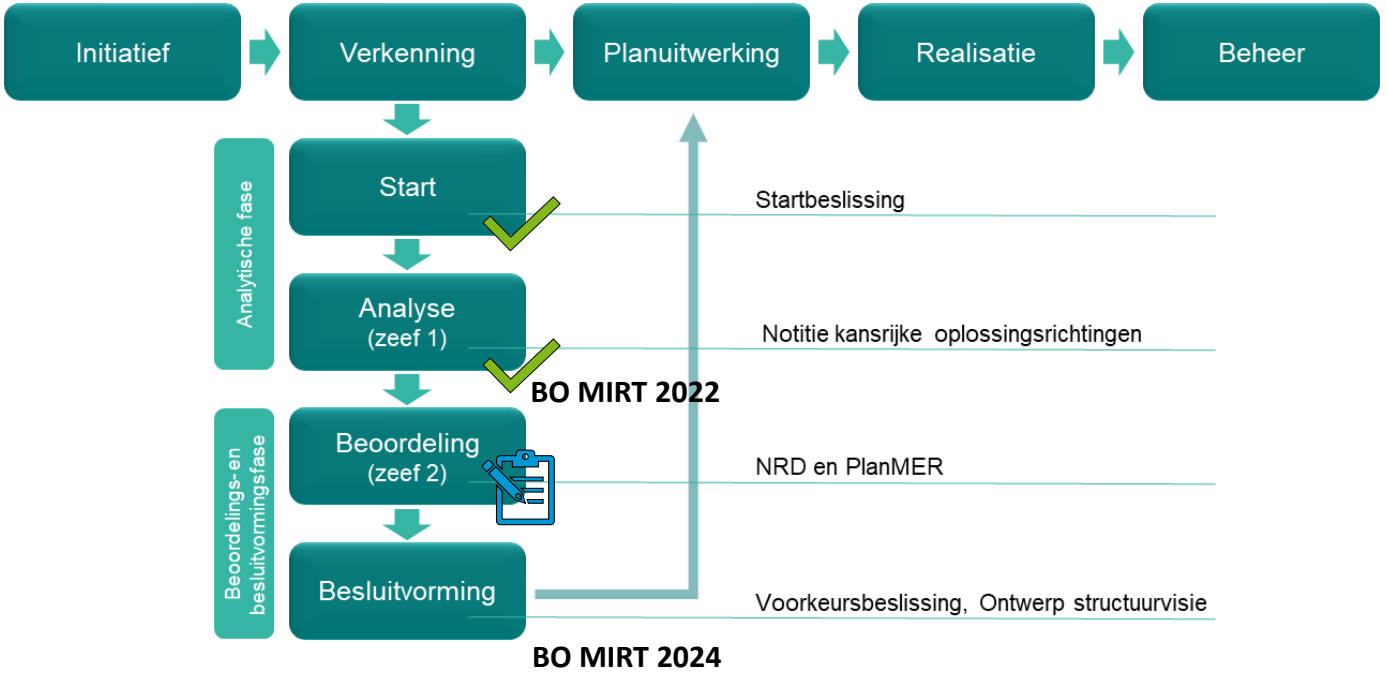

Trechteren naar een voorkeursalternatief

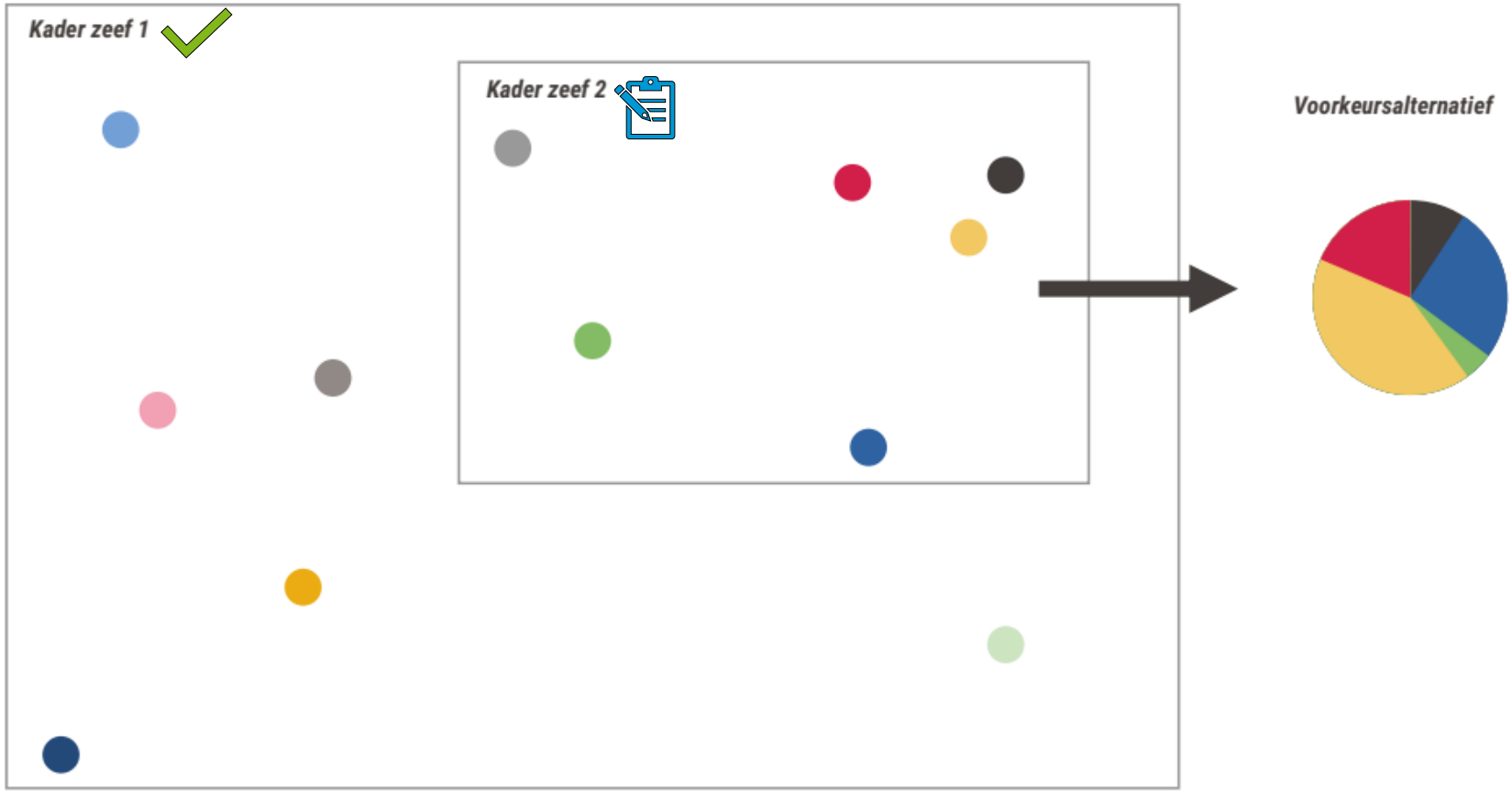

Belangrijke kaders provincie Utrecht

Omgevingsvisie

Concept wiel met spaken

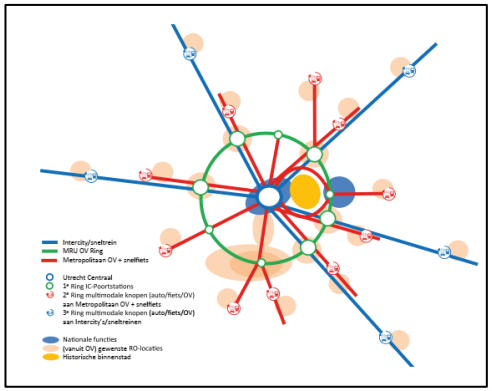

OV-netwerkperspectief

Vertaling van concept naar ambitienetwerken

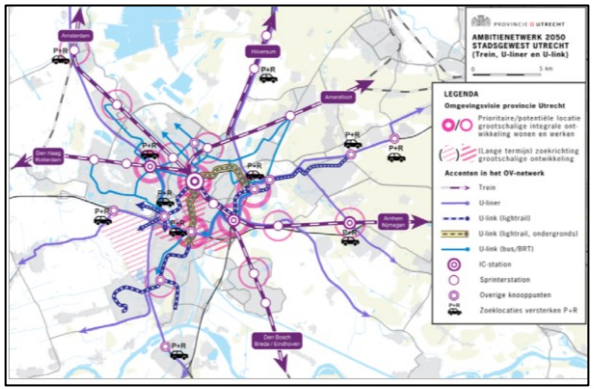

Kadernota 2023-2026

Inzet voor BO MIRT

Verwerking in financieel meerjarenbeeld 2023-2040.

- Verhoging financiële reservering MIRT-verkenning van € 85 miljoen naar € 200 miljoen
- Verwachte geschatte toename van de meerkosten exploitatie en beheer € 6,5 miljoen/jaar & bijdrage van 50% partners aan deze meerkosten

Doelen MIRT-verkenning

1. Het voorkomen van overbelasting rond Utrecht Centraal;
2. Het Utrecht Science Park (USP) beter bereikbaar maken per OV;
3. Het beter bereikbaar maken per OV van nieuwe woon- en werklocaties in Utrecht Zuidwest en Nieuwegein in 2030 en verder.

Toeleidende wegen (OV, fiets en ander verkeer)

Loopstromen

Capaciteit & Betrouwbaarheid

Hoge dichtheden i.c.m. lage parkeernorm

Probleemanalyse MIRT-verkenning

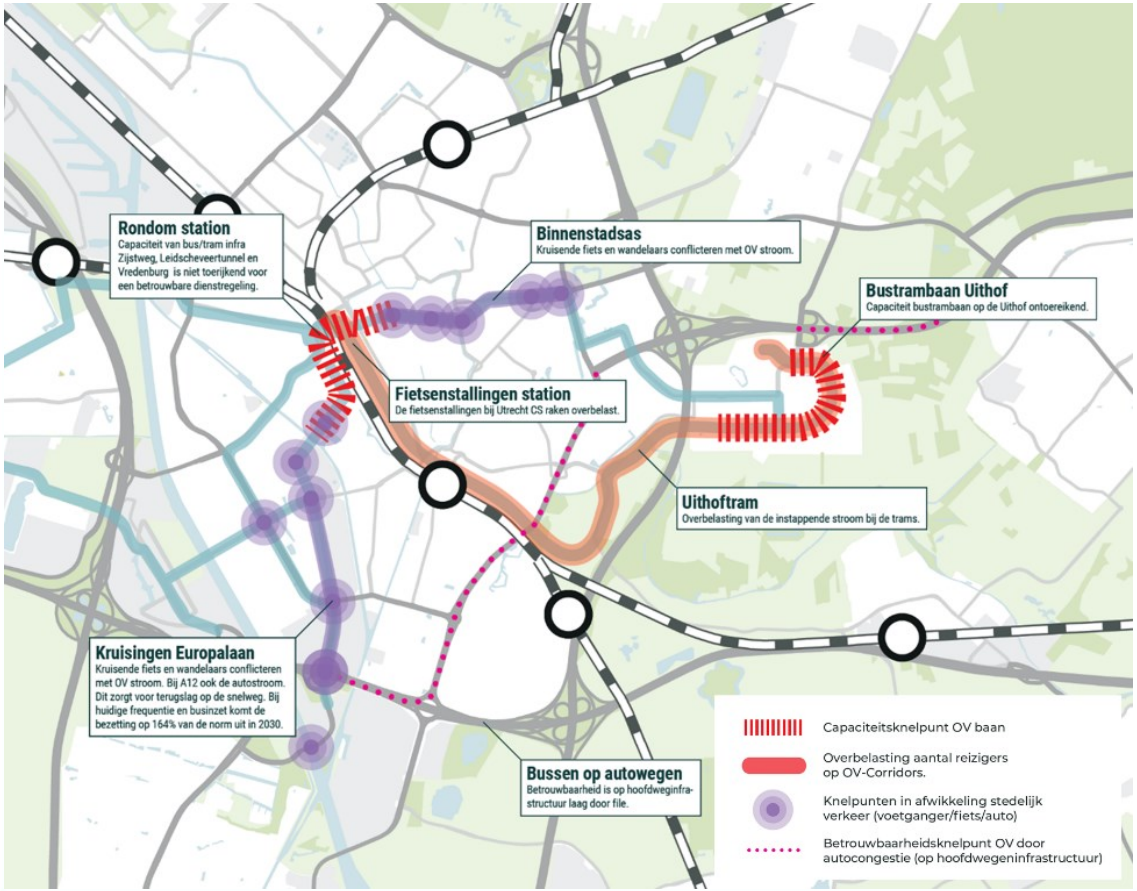

Capaciteitsknelpunt OV baan

Overbelasting aantal reizigers op OV-Corridors.

Knelpunten in afwikkeling stedelijk verkeer (voetganger/fiets/auto)

Betrouwbaarheidsknelpunt OV door autocongestie (op hoofdwegeninfrastructuur)

Zeef 1: oplossingsrichtingen onderzoeken in onderlinge samenhang

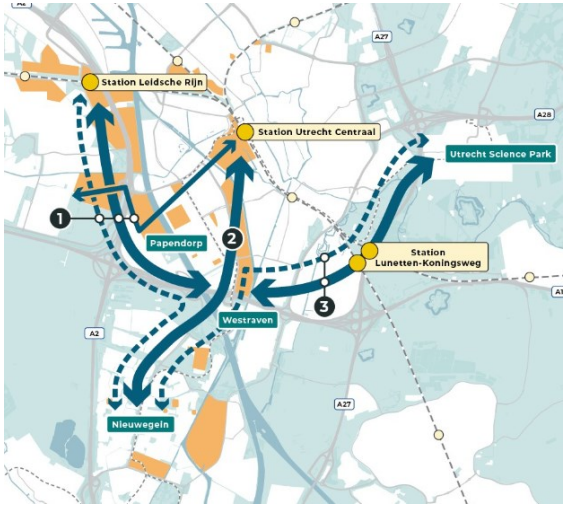

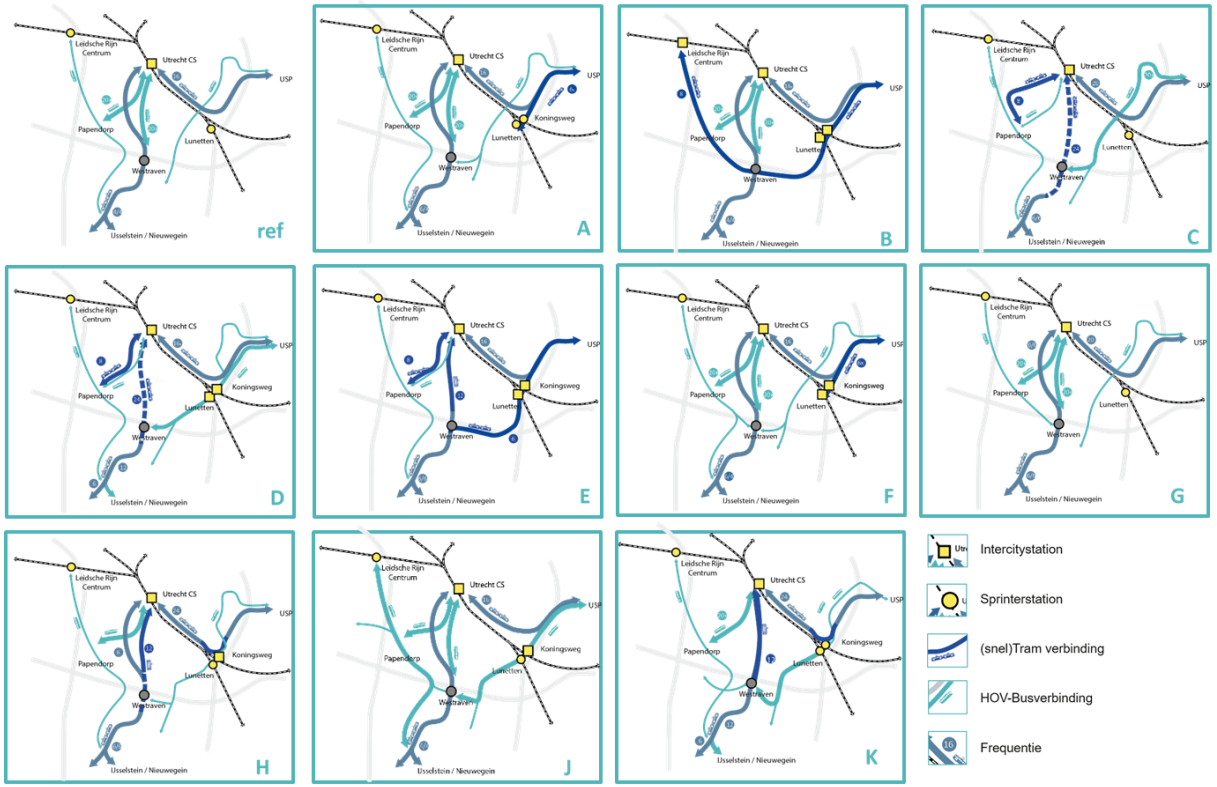

Conclusies zeef 1 MIRT-verkenning

- Een **(deels) ondergrondse Merwedelijn** draagt het meest bij aan het oplossen van de woningbouwopgave en knelpunten en is toekomst vast
- Een **maaiveldverbinding voor de Merwedelijn** is niet toekomstvast
- De **Papendorplijn** draagt minder bij aan de opgave, maar maakt aan de westkant van de stad de OV bereikbaarheid beter
- **Nieuwe IC-stations** zijn te omvangrijk vooral vanwege impact op landelijk treinsysteem, daarom nu niet kansrijk in deze verkenning
- **Frequentieverhoging op de Uithoflijn**, bussen via de **Waterlinieweg en een tweede busbaan op het USP** zorgen voor betere bereikbaarheid USP en het wegnemen van knelpunten

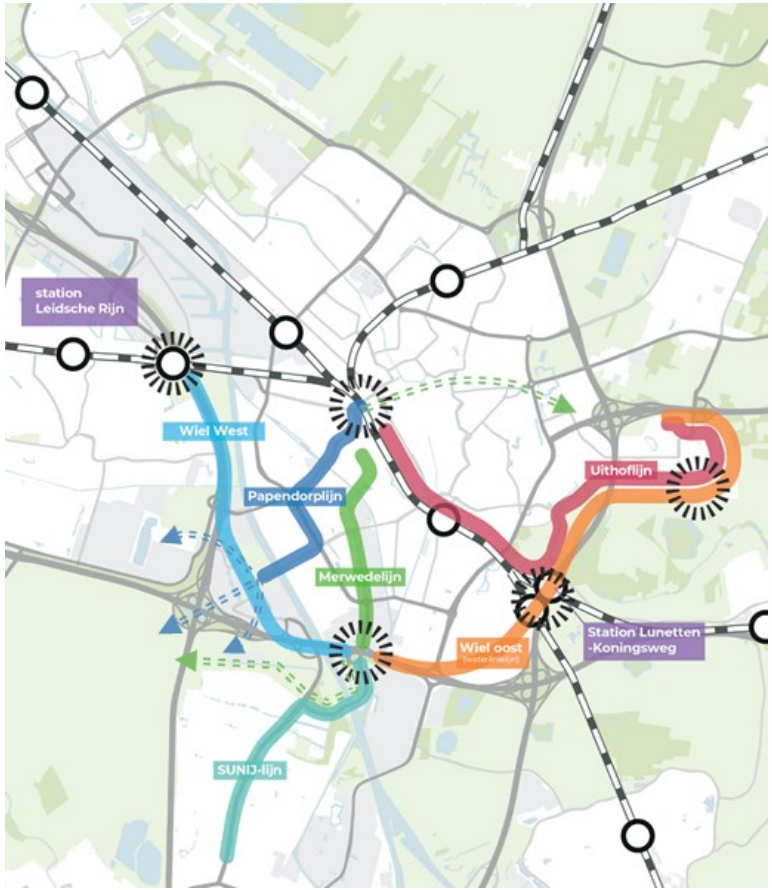

Uitzoomen: Merwedelijn als ruggengraat voor verstedelijking

- Merwedelijn is door hoge kwaliteit (snelheid en frequentie) een belangrijke drager voor ruimtelijke ontwikkeling 2030 en 2040
- Zonder Merwedelijn geen zicht op hoogwaardige OV-oplossing voor woningbouw Rijnenburg
- Relatie tussen MIRT-verkenning en MIRT-onderzoek ‘A12-zone in samenhang met Rijnenburg’:
  - MIRT-verkenning onderzoekt de eerste stap Utrecht Centraal – Westraven, inclusief toetst op toekomstvastheid
  - MIRT-onderzoek gaat in op verlenging van Merwedelijn en condities voor verstedelijking

Mobiliteitsstrategie 2040 (U Ned)

Kerndocument gebiedsonderzoeken (U Ned)

https://programma-uned.nl/relevante+documenten/

Beschikbare middelen en bestuurlijke afspraken BO MIRT 2022

- De vier kansrijke maatregelen zijn eerder geraamd op € 1,5 tot 1,8 miljard
- Rijk en regio hebben gezamenlijk € 1,2 miljard gereserveerd voor de MIRT-verkenning
- In de beoordelingsfase (zeef 2) van de MIRT-verkenning gaan Rijk en regio op zoek naar kostenoptimalisaties

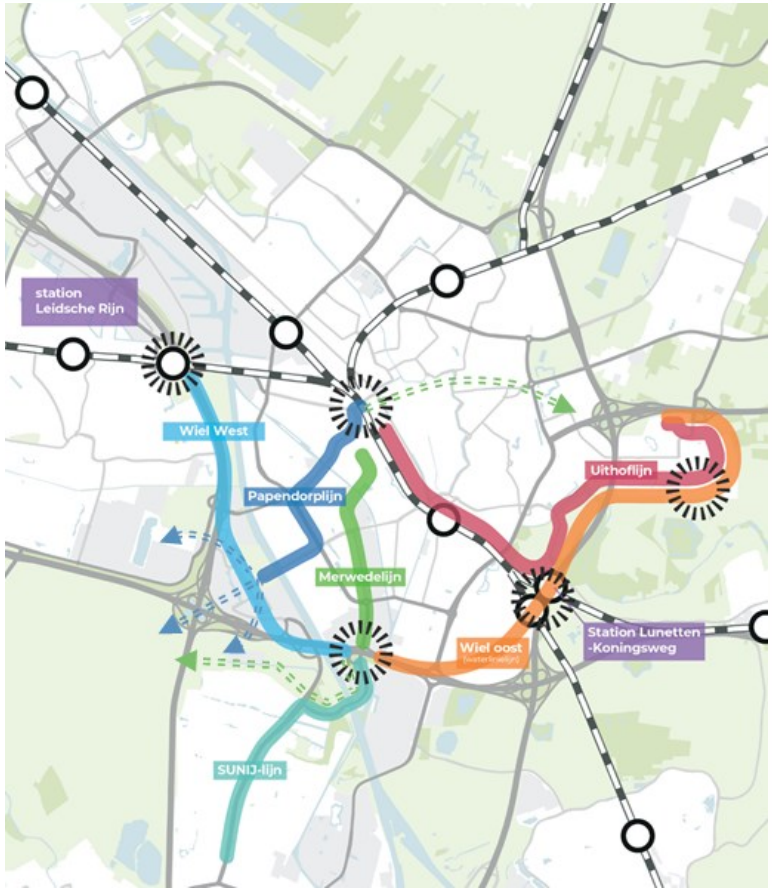

Zeef 2: van bestuurlijke afspraken naar Notitie Reikwijdte en Detailniveau

- Belangrijke stap in Zeef 2 is het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)
- De NRD beschrijft diepgang (detailniveau) en de alternatieven voor het milieueffectrapport (MER)
- Inspraakperiode op de concept NRD is op dinsdag 16 mei gestart en loopt tot en met maandag 26 juni
  - Publicatie in de Staatscourant
  - Advertenties in een aantal dag-, nieuws- en huis-aan-huis bladen
  - Inzet van social media
  - Informatieavonden voor bewoners op 6, 13 en 15 juni

https://programma-uned.nl/ov-en-wonen/
(informatie over o.a. de NRD en de locaties en tijdstippen van de informatieavonden)

NRD: inventarisatie van bouwstenen

(deels) ondergrondse Merwedelijn

- Kort of lang ondergronds
- Verschillende locaties voor haltes in het stationsgebied
- Aantal haltes op de route
- Aansluiten bestaande bussen
- Versnellen in Nieuwegein
- Wel of niet aanpassen van op- en afritten A12

Papendorplijn en SUNIJ

- Drie varianten:
  - Naar Papendorp via de Meernburg of Churchillaan
  - Bestaande sporen gebruiken voor lokale tram
  - Bestaande sporen gebruiken voor “remiseritten”

Frequentieverhoging Tram 22

- Omgang met kruispunten met ander verkeer
- Bus en tram via aparte routes op het USP

Busbaanopties Waterlinieweg

- Nieuwe busbaan tussen Westraven en Waterlinieweg of benutten bestaande parallelbanen
- Verbeteringen op de Waterlinieweg (extra busstrook en halte Galgenwaard)
- Bus en tram via aparte routes op het USP

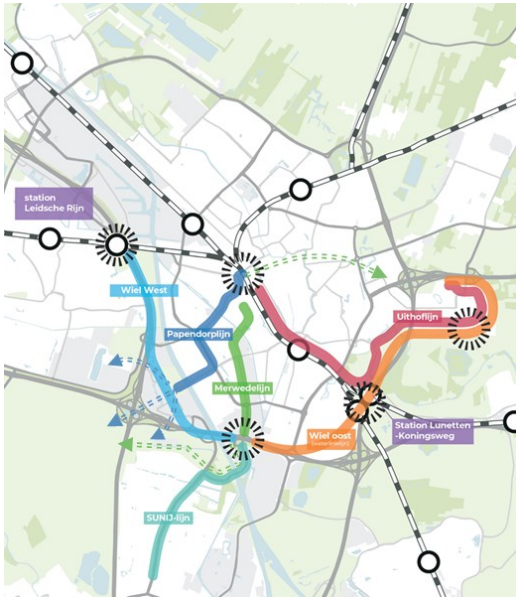

Toekomstvastheid:
O.a. extra woningen, verlengen van verbindingen naar Rijnenburg en/of binnenstad

NRD: opstellen van basis-alternatieven

- Bouwstenen combineren in 4 basis-alternatieven
- Merwedelijn leidend bij opstellen (met verschillende ambitieniveaus)
- Modulair opgebouwd: bouwstenen bruikbaar voor voorkeursalternatief
- Basis-alternatieven startpunt voor:
  - Uitwerking en onderzoek (o.a. ontwerp, ramingen en effectberekeningen)
  - MER en MKBA

NRD: opstellen van basis-alternatieven

Basis-alternatief A

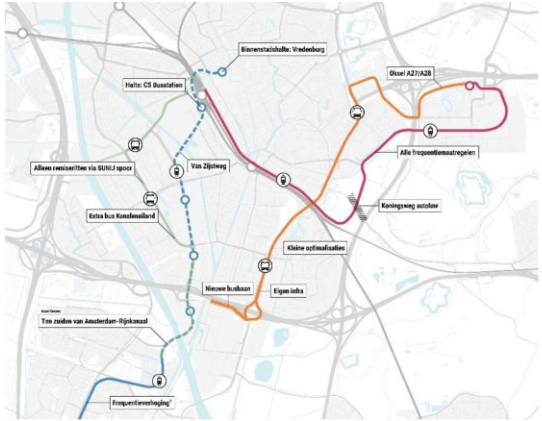

Basis-alternatief B

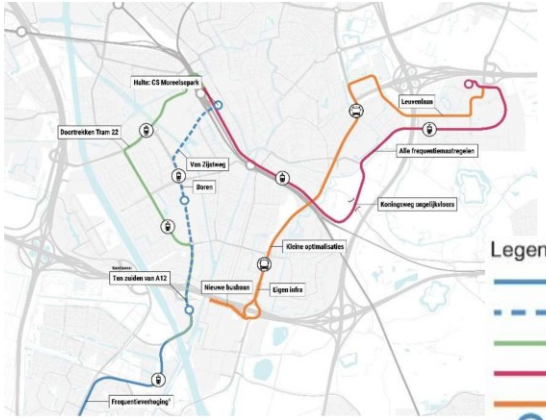

Basis-alternatief C

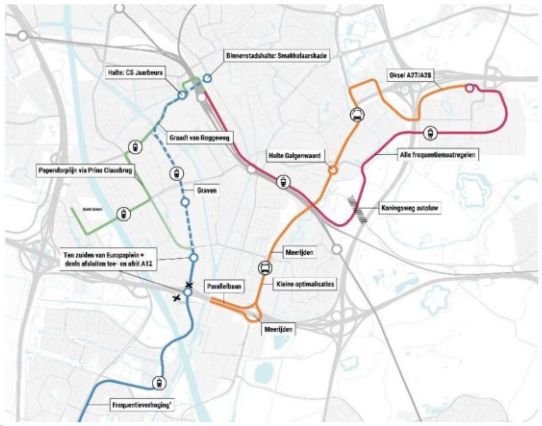

Basis-alternatief D en varianten

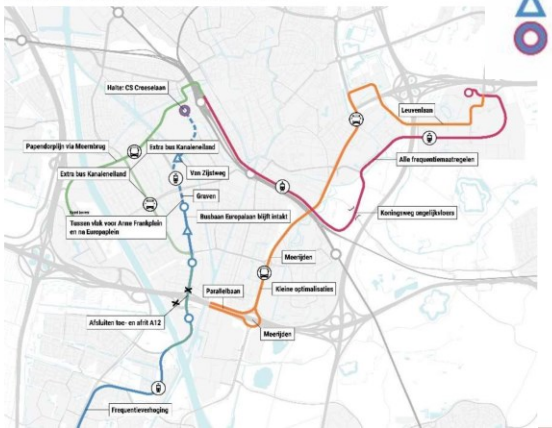

Legenda

- Merwedelijn
- Merwedelijn ondergronds
- Papendorplijn
- Tram 22
- Waterlinieweg en USP
- Halte
- Extra halte in variant D1
- Halte Croeselaan (in variant D2: bovengrond)

Breed beoordelingskader in de NRD

- Doelbereik (3 doelen)
- Toekomstvastheid (o.a. mogelijkheden voor extra woningen en verlenging naar binnenstad en/of Rijnenburg)
- Gezond stedelijk leven (bereikbaarheid, duurzaamheid, economie, inclusiviteit, veiligheid, gezondheid, ruimtelijke kwaliteit, etc)
- Investeringskosten, exploitatie, haalbaarheid, faseerbaarheid, Maatschappelijke Kostenbatenanalyse (MKBA) en draagvlak

Belangrijke mijlpalen MIRT-verkenning

- Mei-juni 2023: inspraakperiode concept NRD
- Q3 2023: afronding NRD
- Q4 2023 (BO MIRT): bestuurlijke voortgangsrapportage + samenhang andere dossiers (Rijnenburg en Ring Utrecht)
- Q1/Q2 2024:
  - besluit GS over voorkeursalternatief (ontwerp)
  - Informatiesessies PS
  - Inspraakperiode voorkeursalternatief
- Q3/Q4 2024: statenvoorstel ter voorbereiding op voorkeursbeslissing
- Q4 2024: voorkeursbeslissing MIRT-verkenning tijdens het BO MIRT